

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Postboks 8112 DEP
0032 OSLO

DATO
08.03.2017

DERES DATO
22.02.2017

REFERANSE
2017/1219-2

DERES REFERANSE
14/2897-164

SAKSBEHANDLER
Astri Heill Braathu, Rådgivnings- og tidligfaseavdelingen

Vurdering av Utøyakaia som ny lokasjon for etablering av et nasjonalt minnested etter angrepet på Utøya. Forslag til prosess.

Vi viser til oppdragsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) datert 22.02.17.

Her følger Statsbygg sitt forslag til prosess for vurdering av ny lokasjon for minnested på Utøyakaia, med tentativ fremdriftsplan og anslag om kostnader.

Det fremgår av oppdragsbrevet at forslaget om ny plassering av nasjonalt minnested må ses i sammenheng med erfaringene fra arbeidet med minnestedet på Sørbråten. En forutsetning for eventuelt utvikling av et minnested på Utøyakaia er involvering av naboer og andre lokale interesser tidlig i prosessen.

Slik Statsbygg ser det, kreves det en reell medvirkning og involvering av naboene til Utøyakaia, Utstranda vel og Hole kommune, og for å kunne vurdere Utøyakaia som et alternativ til Sørbråten for etablering av et nasjonalt minnested. Dette vil utgjøre en hovedaktivitet i vårt forslag til prosess.

I tillegg er det viktig å avklare om Utøyakaia arealmessig og teknisk kan egne seg til et nasjonalt minnested. En rammebetingelse for både medvirkningen og arealvurderingene er avklaring av hvilke behov, mål og krav som skal settes til det nasjonale minnestedet.

Statsbygg ønsker dialog med Hole kommune. Kommunen som innbyggernes formelle representant, arealplanmyndighet og kilde til kunnskap om lokalsamfunnet er viktig for arbeidet Statsbygg skal utføre.

Initiativtakerne bak forslaget om nasjonalt minnested på Utøyakaia har erfaring fra arbeidet med 22.juliserteret i Oslo og Hegnhuset på Utøya, og kan bidra med nyttig innsikt til forestående arbeid.

KMD har bedt om at Statsbygg sin vurdering av Utøyakaia skal foreligge før sommeren. Vi har lagt dette til grunn for forslag til prosess og fremdrift. Vi må samtidig gjøre oppmerksom på at medvirkningsprosesser kan ta tid, at det kan bli krevende å komme fram til et tilstrekkelig godt beslutningsgrunnlag i det korte tidsrommet frem til sommeren. En kan heller ikke forvente at involvering gir en omforent oppfatning, men at bredden i synspunktene vil kunne komme frem. Det vil også kunne være rom for medvirkning i senere faser .

Etter at vurderingen av Utøyakaia foreligger, kan oppdragsgiver beslutte om Utøyakaia som lokasjon skal legges til side, eller om planlegging skal igangsettes med sikte på å etablere et nasjonalt minnested på Utøyakaia. I foreliggende prosessforslag har vi fokus på fasen frem til denne beslutningen.

Prosessen vil bestå av følgende aktiviteter:

1. *Dialog og medvirkning*

Dialog og medvirkning med naboer, berørte innbyggere og Hole kommune om stedet Utøyakaia, dagens bruk og behov, muligheter, begrensninger og konsekvenser og hensyn som må tas for innpassing av et nasjonalt minneste.

Medvirkning er en del av et planfaglig arbeid for å komme frem til et politisk beslutningsgrunnlag. En kombinasjon av åpne møter, gruppearbeid og individuelle samtaler er viktig. Individuelle samtaler gir trygghet for den enkelte og vil bidra til å få frem bredden av forslag. I mindre grupper kan en diskutere ideer og hvordan utfordringer kan løses. Av åpne møter ser vi for oss et møte på Utøya og ett på Utvika camping, i tillegg til møter med kommunen ved formannskap/kommunestyre. Involveringsprosessen må til en viss grad kunne tilpasses situasjonen.

2. *Arealkartlegging*

Kartlegge, undersøke og vurdere stedet Utøyakaia og området rundt. Herunder eiendoms- og reguleringsmessige forhold, funksjoner som skal opprettholdes, trafikk, parkering, teknisk infrastruktur etc.

3. *Funksjonskrav og program*

Avklare behov, mål og krav til det nasjonale minneste i et program. Herunder eventuelle vedtak og føringer, mål for minneste, omfang (publikumskapasitet), innhold (funksjoner og fasiliteter), behov og krav (f.eks. tilgjengelighet, sammenheng til minneste i Oslo),

4. *Konsept*

Mulighetsstudier og alternative konsepter for minneste på Utøya-kaia. Med utgangspunkt i punktene 1-3 over, undersøke mulige plasseringer av og prinsipper for minneste på Utøyakaia og andre nødvendige tiltak. Det forutsettes at konkrete forslag til løsning og utforming først utarbeides i neste fase.

5. Utarbeide sluttrapport innen 15. juni 2017

Aktivitetene 1-3 vil skje parallelt og igangsettes så raskt som praktisk mulig. Aktivitet 4 behøver kunnskap fra aktivitetene 1-3 og vil igangsettes i april/mai.

Hvis det etter 15. juni besluttes å arbeide videre med Utøyakaia, vil det være behov for å sette rammer og igangsette en prosess for utforming av selve minneste og nødvendig reguleringsplanarbeid.

Utøyakaia eies av AUF. I 2016 ble det skilt ut og frasolgt en eiendom til Hole Eiendomsutvikling AS. Eiendommen er regulert til boligformål og eier av denne har søkt om byggetillatelse. Det er vanskelig å se for seg at utbygging av denne tomten til bolig er forenlig med et nasjonalt minneste på Utøyakaia. Det bør derfor raskt inngås dialog med Hole Eiendomsutvikling hvordan dette kan løses mens forstående vurdering av Utøyakaia til nasjonalt minneste pågår.

Statsbygg anslår at kostnadene for oppdraget, slik det her er beskrevet, til 1,7 – 2,2 Mill kroner inkl mva.

Med hilsen
Hege Maria Eriksson
fung. direktør rådgivning og tidligfase

Nina Ødegaard
Avdelingsdirektør, Plan

DETTE DOKUMENTET ER ELEKTRONISK GODKJENT.